

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Deputationis Depositarii Pœnarum Formula XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

responsiones, laudemia exigendi, deponentes, & solventes respectivè scripto quietandi: Facta tamen priùs per Te obligatione in actis nostræ Cancellariæ, rationem tui officii ad omne mandatum nostrum reddendi, & cui, vel quibus mandaverimus, deposita, aut reliquatum solvendi, In quorum testimonium præsentibus à Nobis subscriptas expediri, & in nostra Cancellaria registrari, & publicari iussimus. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

ADNOTATIO.

P RIVILEGIIS. Gaudet Depositarius Mensæ Episcopalis privilegio Fori, prout declaravit Sac. Congregatio Immunitatis in Cæsennat. 10. Junii 1636. & alia Decreta refert Pignat. consul. 5. n. 4. to. 4.

Deputationis Depositarii
pœnarum.

FORMULA XIII.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus tenetur multas, & pœnas pecuniarias locis, et usibus piis applicare.
- 2 Episcopus Pauper non potest sibi applicare partem multarum, & si hoc faciat, peccat mortaliter, & num. 3.
- 4 Episcopus Pauper pro sibi applicandis pœnis pecuniariis debet recurrere ad Sedem Apostolicam.
Pœna pecuniaria, si imburseur, præsumitur ex fonte avaritiæ levata, ex

N. Cancellarius Episcopalis.

- fonte autem charitatis, si Pauperibus erogetur, ibid.
- 5 Pœna pecuniaria est pœna Canonica.
Pœna pecuniaria, si magis timetur, est imponenda potius quam spiritualis, ibid.
 - Pœna pecuniaria licet sit carior, est minor quacumque pœna corporali quamvis levi, ibid.
 - Pœna pecuniaria major imponitur nobili, quam ignobili, sed corporalis major imponitur ignobili, ibid.
 - 6 Pœna pecuniaria debent distribui locis piis Diœcesis arbitrio Episcopi, & cæteris paribus, loca pia Patriæ delinquentis præferenda sunt.
 - 7 Depositarius pœnarum Fori Episcopi cavere debet de fideliter administrando.
Depositarius pœnarum debet esse Ecclesiasticus, ibid.
 - 8 Depositarius pœnarum debet reddere rationem coram Deputatis.
 - 9 Depositarius pœnarum non debet deputari pro forma, sed ut verè, & realiter multæ apud eum deponantur.

N. Episcopus N.

Dilecto N. &c.

S Acri Concilii Tridentini, & Sacræ Congregationis Decretis inherentes, & ut par est obedire volentes, ut multæ pœneque pecuniariæ, quæ in Tribunali nostro pro delictis, illorumque absolutione imponi, infligi, & exigi contigerint usibus, & locis piis Civitatis, vel Diœcesis arbitrio nostro integrè applicentur, Te de cuius fidelitate, & probitate plurimum in Domino confidimus, Depositarium dictarum multarum, & pœnarum constituimus, & deputamus, data cautione in Actis

Actis nostræ Cancellariæ de benè administrando, & de libro benè compacto, in quo adnotari, & describi debent, retinendo, & rationem reddendi in fine anni coram Nobis, & duobus de Capitulo, ac de illas non solvendo, nisi de expresso nostro in scriptis mandato, vel Nobis absentibus Vicarii Generalis, recepta in calce ejusdem mandati confessione ejus, cui solveris. Mandamusque Cancellario nostro, ut nullatenus in exactione dictarum multarum, & pœnarum pecuniarum se ingerat, sed integrè penes Te deponi curet, præsentibus in Cancellaria registrandis ad nostrum beneplacitum duraturis. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Cancellarius Episcopalis.

ADNOTATIONES.

1. **D**ECRETIS INHÆRENTES. Tenetur Episcopus ex juris dispositione in cap. Presbyteri de pœn. & ex præcepto Sac. Conc. Trid. cap. 1. sess. 6. c. 1. sess. 23. & c. 3. sess. 25. de Refor. pœnas, & multas pecuniarias, quas reis, infligit, usibus, & locis piis applicare absque ulla participatione Ministrorum, seu Officialium Tribunalis, ita communiter tradunt Quarant. in Summ. Bullar. verb. pœna pecuniaria, Ciarlin. contr. 50. n. 39. & seqq. Barbosa. supra Concil. dict. c. 3. sess. 25. n. 24. & de Offic. & Potest. Episc. alleg. 107. nu. 19. Nicol. lucubr. Can. lib. 5. tit. 37. num. 1. & per tot. ubi plura Decreta refert Conciol. resol. Crim. verb. Episcopus resol. 1. num. 10.

2. Quæ theorica vera est hodiè etiam in Episcopo paupere: nam etsi Ciarlin. & Conciol. in locis mox allegatis indulgeant, quod Episcopus pauper possit sibi aliquam portionem multarum applicare: Tamen hæc indulgentia fortè esset practicanda in illis pœnis, & multis, quæ taxatæ, & præfixæ reperiuntur à jure, statuto, vel Constitutionibus Synodalibus, Cæterùm pœnæ, & multæ, quas Episcopus, vel Vicarius imponit, vel taxat arbitrio suo, aliisque contumacialibus, etiam in casu egestatis Episcopi, indistinctè piis locis sunt applicandæ, prout articulo examinato, & Decretis Sacre Congregationis conciliatis firmat Fagnan. in cap. Presbyteri n. 18. 39. & per tot. de pœn. cum quo concordat Pirhing. in jus Canon. lib. 5. tit. 37. num. 7.

3 Undè illi Episcopi, qui doctrinam Fagnani praxi malè servant, non sunt immunes à culpa mortali, quia contemnunt Sacros Canones, & sic magis delinquant, quàm Principes sæculares leges contemnendo, cap. Nulli fas 25. quæst. 1. Abb. in cap. Nam concupiscentiam n. 2. de constit. Sperell. dec. 113. n. 76. Concilium etenim non hortatur, neque obiter decerint sed imperativè omnibus Episcopis tam pauperibus, quàm divitibus præcipit, quod multæ pecuniariæ-Locis piis assignentur, ut videre est in dicto c. 3. sess. 25. de Reform. ideoque transgressio ex sui natura est culpa mortalis, c. Nulli fas 19. dist. idem Fagnan. in c. Acrapula num. 21. de vit. & honest. Cleric.

4. Si autem Episcopus verè indigeat potest recurrere ad Sedem Apostolicam, prout faciunt viri timorati, & monent Quarant. in Sum. Bullar. verb. pœnæ pecuniariæ, Ricc. prax. For. Eccles. p. 1. resol. 311. Graff. dec. aur. p. 1. lib. 2. c. 23. n. 18. his verbis Quod benè notent Episcopi, ne perditum eant animas suas. Non autem in propria causa in præjudicium Pauperum, & locorum piorum sibi tamquam Pauperi multas applicando, jus dicere: Quoniam pœna pecuniaria pro delicto impõsita, si imbursetur, semper præsumitur ex avaritiæ fonte levata; at ex causa correctionis, & ex fonte charitatis si Pauperibus erogetur, ut benè concludit Abb. post Hofst. in cap. ut Clericorum n. 7. & 8. de vit. & honest. Cleric.

5. Hic notandum, quod pœna pecuniaria, est pœna Canonica, cap. Si quis contumax 17. quæst. 4. cap. Si quis cujuslibet 21.

bet 21. q. 5. *Glof. in cap. Prodest verb. corrigatur 23. q. 5. & in cap. Quoniam verb. quadruplum dist. 18.* Quæ quando magis timetur imponenda est potius quam spiritalis, ut consilium *Glof. in cap. Dicitur est verb. illud ergo 94. dist.* Et in Arbitrariis quamvis carior sit, est tamen minor qualibet pœna corporali, licet levi, *In servorum ff. de pœn. & major imponitur nobili, quàm ignobili, sed corporalis major imponitur ignobili, cap. qui contra, ubi Glof. verb. ignobiles 24. q. 1.*

6. **LOCIS PIIS CIVITATIS, ET DIOECESIS.** Pœnæ pecuniariæ, quæ secundum Canones *in c. Quamquam dist. 23. & c. Quoniam dist. 18.* irrogantur, debent distribui locis piis, & Pauperibus Civitatis, vel Diœcesis arbitrio Ordinarii, & cæteris paribus præferendus est locus, ubi delinquens habitat, *S. Congr. Episc. in Venusina 21. Nov. 1600. Nicol. lucubr. Can. lib. 5. tit. 37. n. 1. ampl. 2.* Adeo si reus appellaret à Decreto condemnationis ad Metropolitanum, non posset iste pœnam pecuniariam, in qua appellans fuit condemnatus, exigere, sed quatenus Sententiam confirmaret, illa Ordinario delinquentis, & loco commissi delicti solvi deberet, ut declaravit eadem *Sac. Congreg. in Squillacen. 6. Martii 1618. contra Archiepiscopum Rhegiensem.*

7. **DATA CAUTIONE.** Depositarius multarum Fori Ecclesiastici cavere debet de benè administrando, & rationem reddendo, ut Sacre Congregationes Episcoporum, & Concilii declararunt apud Nicol. *in fosc. verb. pœna n. 6. & lucubr. Can. lib. 5. tit. 37. num. 1. ampl. 1. & apud Fagnan. in cap. Presbyteri nu. 33. de pœn.* ubi quod Depositarius debet esse aliquis de Capitulo, ne forte Laicum Episcopus deputando videatur velle absque necessitate Officiale non subditum creare, ut illum à suo eximat Foro.

8. **ET DUOBUS DE CAPITULO.** Redditio rationis super applicatione multarum debet fieri coram Ordinario, & duobus de Capitulo eligendis, alter ab Episcopo, & alter à Capitulo, ut eadem Decreta à præfatis Authoribus mox adductis relata præscribunt; Et convenit, ut ita fiat, nè unquam de pœnarum non recta versione contingat suspicari.

Monacelli Form. Pars I.

9. **DEPONI CURET.** Deputatio huius Officialis non debet fieri pro colore quæsito, & ad captandam excusationem in malo; sed ut verè, realiter, & fideliter multæ pecuniariæ apud eundem deponantur, & ut per illius manus locis, & usibus piis, & pauperibus elargiantur: Excepto aliquo casu exemplari, in quo, ut omnibus innotescat Episcopus exacta multa statim pauperibus publicè erogari juberet, ad tradita per Card. de Luc. *annor. ad Concil. disc. 43. n. 19.*

Deputationis Revisoris Computorum Administratorum locorum piorum.

FORMULA XIV.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus exigere potest rationem administrationis locorum, & legatorum piorum quibusvis privilegiis non obstantibus.
 - 2 Episcopus non obstante, quod à Testatore, & lege foundationis excludatur à visitatione, & revisione computorum, potest supplere negligentiam Executorum, & Administratorum etiam si defunctus disponeret, quod legatum irritum sit, quando Episcopus se immisceat, & illos remove, si malè administrant, nu. 3. 4. & 6.
 - 3 Episcopus in absolutione, seu condemnatione Administratore, habet unicum votum, ubi alii Deputati ex lege foundationis adhibendi sunt.
 - 4 Episcopus cogit quoscumque Administratores locorum piorum, ad exhibendum libros administrationis, etiam in Palatio Episcopali, quando sunt in loco residentie.
 - 5 Administratores tenentur retinere libros dati, & accepti, aliàs contra eos tamquam dolosos juratur in litem.
 - 6 Administratores equiparantur Tutoribus, & Curatoribus, & præstare debent ea, quæ illi præstant.
- Administrator à Testatore datus licet non teneatur satisfacere, teneatur tamen rationem administrationis reddere, quam-

C